

як моральної ділянки, духовного самоаналізу, способу ставлення до життя [там само].

Зміст сучасної вищої педагогічної освіти формується з орієнтацією на компетентнісний підхід, розробку ефективних освітніх технологій та відповідних навчально-методичних комплексів. Згідно з вимогами Концепції формування позитивної мотивації на здоровий спосіб життя у дітей та молоді, основним завданням підготовки педагогічних кадрів до здійснення такої діяльності є забезпечення неперервності у формуванні культури здоров'я особистості як невід'ємної складової її професійної компетентності.

Індивідуальне здоров'язбереження розглядається нами в контексті специфічності індивідуальних реакцій організму людини на зміну навколишнього (природного, соціального, техногенного, професійного, освітнього тощо) середовища. У сучасних умовах, на нашу думку, варто переорієнтувати шляхи професійної соціалізації особистості педагога. Якщо раніше спрямування цього процесу здійснювалось від формування професійної самоактуалізації та особистісного зростання педагога до створення ним здоров'язбережувального освітнього середовища, то зараз початковою ланкою повинно стати саме здоров'язбережувальне освітнє середовище, у якому створюється зона професійного комфорту особистості, що сприяє більш ефективній вторинній профорієнтації і подальшій професійній самореалізації вчителя.

Здоров'язбережувальне освітнє середовище вищого педагогічного навчального закладу – спеціально організована система заходів, яка передбачає наявність комфортних еколого-гігієнічних умов та позитивної психологічної атмосфери під час навчальних занять; застосування активних технологій навчання, спрямованих на збереження і зміцнення здоров'я учасників педагогічного процесу; сприяє адаптації студентів до умов навчальної діяльності; формує у них систему валеологічних знань, світоглядних переконань, ціннісних орієнтацій і свідому мотивацію до збереження і зміцнення здоров'я та дозволяє розвинути високий рівень культури здоров'я особистості, валеологічної культури вчителя і відповідні компетентності.

Таким чином, наявне методологічне підґрунтя дозволяє визначити структуру, зміст, функції, критерії оцінки сформованості компетентності індивідуального здоров'язбереження сучасного вчителя; організаційно-педагогічні умови, що сприяють процесу її формування. Це дасть можливість спроектувати модель і розробити методичну систему компетентнісно-орієнтованого формування індивідуального здоров'язбереження вчителів у процесі професійної підготовки та саморозвитку.

Література

1. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге, доповнене і виправлене / С. У. Гончаренко. – Рівне : Волинські обереги, 2011. – 552 с.
2. Жарая А. И. Технологии организации здоровьесберегающего образовательного пространства в педагогическом университете / А. И. Жарая // Восток–Россия–Запад. Современные процессы развития физической культуры, спорта и туризма. Состояние и перспективы формирования здорового образа жизни : материалы XVI Традиционного междунар. симпозиума (15–18 февраля 2013 г., Красноярск) ; Сиб. гос. аэрокосмич. ун-т. – Красноярск, 2013. – 296 с. [Электронный ресурс]. – Электрон. дан. – Режим доступа: <http://www.sibsau.ru/science/konferencii/konferencii.shtml>. – Загл. с экрана. – С. 189 – 192. – <http://sibsau.ru/index.php/nauka-i-innovatsii/nauchnye-meropriyatija/materialy-nauchnykh-meropriyatij>
3. Ничкало Н. Г. Педевтологічні пошуки: перспективний напрям / Н. Г. Ничкало // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В. О. Сухомлинського. Серія : Педагогічні науки / За ред. В. Д. Будака, О. М. Пехоти. – Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2011. – Вип. 1.32. - С. 10-15.
4. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. – К. : Вища шк., 1997. – 349 с.

МОТИВАЦІЯ ЯК ОДИН ІЗ КОМПОНЕНТІВ МОДЕЛІ ПСИХОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ

*Закладний С. С.
Полтава, Україна*

Мотиваційний компонент готовності особистості до навчально-професійної діяльності, що забезпечує професійну спрямованість особистості, є базовим, основоположним, він складається із системи мотивів, особистісних смислів та цілей, що визначають професійну діяльність вчителя. Важливість врахування мотивації у дослідженні будь-якої проблеми, пов'язаної з діяльністю людини на сучасному етапі розвитку науки, не викликає сумніву, адже успішність будь-якої, у тому числі й викладацької діяльності безпосередньо залежить від характеру мотивації.

Г. Олпорт [2] зауважив, що мотивація – це процес, який відбувається в теперішньому часі і скерований у майбутнє, він складається з відношень, уподобань та форм пристосування.

За Л. Карамушкою [1], мотивами поведінки та діяльності людини можуть виступати різні спонукування:

– інтереси, тобто позитивне ставлення особистості до певних об'єктів, яке залежить від їхньої значущості та емоційної привабливості;

– морально-політичні настанови, ідеали, переконання;

– емоції та почуття.

За своїм змістом мотиви – це спонукаючі фактори, які детермінують поведінку та діяльність людини. В основі виникнення мотивів лежать потреби. Але такі фактори, як установка та тенденції, інтереси та ідеали також відіграють визначальну роль у процесі детермінації поведінки як формування спрямованості особистості [3].

Мотиваційний компонент готовності особистості до навчально-професійної діяльності доцільно розглядати, виходячи з професійної спрямованості вчителя загальноосвітньої школи, як єдність мотивації педагогічної та наукової діяльності. Структуру мотивації педагогічної діяльності, становлять мотиви досягнення; мотиви зацікавленості та захоплення своїм предметом.

За даними Л. Подимової та В. Сластьоніна [4], мотиви самореалізації відіграють провідну роль у позитивному сприйнятті викладачем нововведень у професійній сфері та займають провідне місце в системі мотивів інноваційної діяльності. Якщо вони сполучаються з професійними педагогічними мотивами, то цей викладач – людина з високим рівнем творчого потенціалу, що проявляється в прагненні досягти успіху в професійній діяльності без прагматичної мотивації. В цьому випадку викладач отримує задоволення від власно професійної діяльності, яка носить для нього глибинний особистісний зміст.

Література

1. Карамушка Л.М. Психологія управління / Л.М. Карамушка // Психологія – К. : , 2003. – С. 123.
2. Олпорт Г. Становление личности: Избранные труды / Г. Олпорт – М.: Смысл, 2002. – с. 55
3. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии / С.Л. Рубинштейн – СПб. : Питер, 2000. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psylib.org.ua/books/rubin01/txt32.htm>
4. Сластенин В.А., Подымова Л.С. Педагогика: Инновационная деятельность / В.А. Сластенин, Л.С. Подымова – М., 2000 С. 35.

РОЛЬ ШКІЛЬНОГО МУЗЕЮ У ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ (НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ МУЗЕЮ ХЛІБА ТРОСТЯНЕЦЬКОГО НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО КОМПЛЕКСУ)

Зозуля Т.О.

Полтава, Україна

Шкільний музей виступає центром музейно-педагогічної та красназавчої роботи в школі, фахівці констатують, що він є унікальною точкою заломлення культури та освіти. Тільки музей надає емоційний, інформаційний вплив та може долучити учнів до матеріальних, культурних, духовних цінностей рідного краю.

Осередком патріотичного виховання учнів Тростянецького навчально-виховного комплексу Полтавської районної ради виступає Музей Хліба.

Його експозиція має чотири розділи, оформлені стендами та виставками натуральних експонатів. На стендах міститься ілюстраційний та інформаційний матеріал.

У ньому постійно проводяться екскурсії, навчальні заняття, виховні заходи. Особливу зацікавленість учнів викликає виховна година „Слово про хліб”, свято „Хліб - усьому голова”, тематичний вечір „Найдорожчий за все золото на світі”, та інші.

При шкільному музеї діє загін юних дослідників. Члени пошукової групи «Краєзнавець» займалися оформленням матеріалів про Голодомор 1932-1933 років у селах сільської ради. Зібрані матеріали використовуються в роботі вчителями історії та класними керівниками. Також учні відвідували знаних майстрів, які мешкають на території Тростянецької сільської ради. Зокрема, вишивальницю Ольгу Іванівну Логвин, познайомилися з одним із найвідоміших пасічників Полтавщини Йосипом Прокоповием Кольвахом.

Загалом учні школи проводять дослідницьку роботу в рамках:

- Всеукраїнської туристсько-краєзнавчої експедиції учнівської та студентської молоді